

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 10. marec 2016

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti

ga. Eva IRGL, predsednica

ZADEVA: Zahteva za sklic nujne seje Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke zahteva, da se na podlagi drugega odstavka 48. člena, v povezavi z 32. členom Poslovnika DZ, skliče nujna seja Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, z obravnavo naslednje točke:

Kršenje pravice do varstva osebnih podatkov: neupravičeno zbiranje podatkov Komisije za preprečevanje korupcije o transakcijskih računih fizičnih oseb

I. Obrazložitev:

V medijih je bilo mogoče zaslediti, da je Informacijska pooblaščenka razkrila, da je Komisija za preprečevanje korupcije od Uprave Republike Slovenije za javna plačila vrsto let pridobivala podatke o transakcijskih računih vseh državljanek in državljanov. Tako sta minister za pravosodje, mag. Goran Klemenčič, tedaj še kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, in sedanji predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Boris Štefanec neupravičeno pridobivala številke transakcijskih računov vseh fizičnih oseb, katerih transakcije so bile zabeležene pri Upravi za javna plačila. In to ne

samo tistih, ki jih je Komisija za preprečevanje korupcije glede na svojo vlogo pristojna obravnavati. Pri tem ni bilo nobene omejitve, šlo je namreč za neselektivno posredovanje vseh števil transakcijskih računov, čeprav Komisija za preprečevanje korupcije zoper te osebe ni vodila nobenega postopka, niti zoper njih ni bila pristojna voditi kakršnegakoli postopka (npr. upokoјence, prejemniki odškodnine zaradi okužbe z virusom HIV, itd.). Poleg tega je Komisija za preprečevanje korupcije dostopala tudi do podatkov tistih posameznikov, ki so na račune proračunskih uporabnikov izvajali vplačila. Informacijska pooblaščenka Mojca Prelesnik je tako povedala, da »Glede na to, da je KPK prek UJP do teh podatkov dostopal v vsem preteklem desetletnem obdobju ter da jih je zbiral in hranil do konca leta 2015, je nedvomno utemeljeno mogoče sklepati, da je v tem času pridobil podatke o transakcijskih računih večine, skoraj vseh državlјank in državlјanov. Posredovanju svojega transakcijskega računa KPK bi se posameznik lahko izognil kvečjemu v primeru, če v več kot desetih letih od države ne bi prejel niti evra ter državi tudi ne bi plačal niti evra davka ali drugih dajatev.« Zato se lahko samo sprašujemo, koliko je bilo nezakonitih dostopov oz. vpogledov v nezakonito pridobljene podatke, koliko od teh je bilo vpogledov v nezakonito pridobljene podatke politikov in drugih državnih funkcionarjev ter koliko vpogledov v nezakonito pridobljene podatke ostalih državlјank in državlјanov proti katerim Komisija za preprečevanje korupcije niti ni vodila nobenega postopka oziroma le ti niso dali osebne privolitve za obdelavo podatkov.

Navedene kršitve so povezane z aplikacijo Supervizor, vzpostavljene v letu 2011, torej v času, ko je bil mag. Goran Klemenčič predsednik Komisije za preprečevanje korupcije. Takrat je Komisija za preprečevanje korupcije samovoljno začela zbirati osebne podatke o skoraj vseh državlјanih, namesto da bi obravnavala in reševala zadeve, za katere je po zakonu pristojna. »Za kakšne namene je KPK transakcijske račune državlјanov potrebovala IP ni znano, saj KPK ves čas postopka ni znala pojasniti, zakaj te podatke potrebuje. Nesporno pa KPK teh podatkov ni potrebovala za delovanje aplikacije Supervizor, kot želi to zavajajoče predstaviti v svoji izjavi.«, je v odzivu Informacijskega pooblaščenca na izjavo Komisije za preprečevanje korupcije zapisala Mojca Prelesnik. Z odločbo Informacijskega pooblaščenca je bil mag. Goran Klemenčič spoznan za odgovorno osebo.

Te kršitve, za katere je odgovoren tedanji predsednik senata Komisije za preprečevanje korupcije mag. Goran Klemenčič, ki sedaj opravlja funkcijo ministra za pravosodje v Vladi RS, pomenijo grob poseg v človekovo pravico po 38. členu Ustave RS številnim državlјankam in državlјanom. Gre za poseg v pravico do varstva osebnih

podatkov, za takšen poseg pa mag. Goran Klemenčič ni imel nikakršne zakonske podlage.

Temu je pritrdil tudi pravnik dr. Rajko Pirnat, ki je opozoril, da pridobivanje kar vseh transakcijskih računov, tudi od oseb, ki sploh niso v nikakršnem postopku in za nadzor nad katerimi Komisija za preprečevanje korupcije niti ni pristojna, ni v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Po oceni dr. Rajka Pirnata ni dvoma, da je šlo za prekoračitev pooblastil oziroma celo za sistematično kršenje teh pravil osebnih podatkov. Komisija za preprečevanje korupcije namreč lahko objavlja ugotovitve le v konkretnih primerih, objavljala pa je tudi podatke o primerih, ki jih sploh ni vodila, kljub temu, da je bila zanje pristojna, pa tudi o primerih, za katere sploh ni bila pristojna. »Dejstvo, da lahko komisija v postopku pridobiva podatke, ne pomeni, da lahko te podatke tudi sistematično vodi in objavlja,« je pojasnil dr. Pirnat. Kot pravi, je meja med javnim interesom po preglednosti porabe javnega denarja in pravico do zasebnosti zelo blizu pravici do zasebnosti. Kot sledi iz gradiva »Supervizor med populizmom in pravom« (Inštitut za javno upravo: dr. Rajko Pirnat, XXI. Dan javnega prava, Ljubljana, 9.6.2015) pa je aplikacija Supervizor postala zbirka osebnih podatkov, saj predstavlja strukturiran niz podatkov, tudi osebnih, in tako omogoča določljivost posameznika.

Predlagatelji zahteve menimo, da je vsakršno zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov, ki ni v skladu z zakonom, nedopustno, saj gre pri tem za poseg v temeljno ustavno zagotovljeno človekovo pravico do varstva zasebnosti oziroma pravico posameznika, da obdrži informacije o sebi, saj noče, da bi bili z njimi seznanjeni tudi drugi (informacijska zasebnost). V primeru ugotovljenih kršitev pa so bili osebni podatki pridobivani na nezakonit način vse od zagona aplikacije Supervizor, kljub temu, da aplikacija deluje tudi brez teh podatkov. Namen njihovega zbiranja torej še danes ni jasen.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da mag. Goran Klemenčič, prej predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, danes pa minister za pravosodje, nima potrebne integritete za ministra slovenske vlade. Skladno z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, torej zakonom po katerem naj bi mag. Goran Klemenčič v osnovi deloval, ko je bil še predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, pa tudi kot funkcionar oziroma minister, je integriteta namreč »pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi«.

Pa vendar je bilo že večkrat ugotovljeno, da je minister za pravosodje, mag. Goran Klemenčič, kršil ustavo in zakone: v času njegovega predsedovanja Komisiji za preprečevanje korupcije je bilo v ugotovitvi Računskega sodišča navedenih osem zakonov, ki so bili kršeni v času vodenja senata mag. Gorana Klemenčiča, pred dnevi je še informacijska pooblaščenka izdala odločbo o prekršku zaradi nezakonitega pridobivanja podatkov o transakcijskih računih, kar se je prav tako zgodilo v obdobju, ko je senatu Komisije za preprečevanje korupcije predsedoval mag. Goran Klemenčič. Torej je kršil tudi pravico do varstva osebnih podatkov, ki jo zagotavlja 38. člen Ustave Republike Slovenije.

Zaradi vsega zgoraj navedenega predlagatelji zahteve menimo, da je potrebno o kršenju pravice do varstva osebnih podatkov: neupravičeno zbiranje podatkov Komisije za preprečevanje korupcije o transakcijskih računih fizičnih oseb opraviti širšo razpravo.

II. Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti predlagamo, da po končani razpravi, sprejme naslednji sklep:

- 1. Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti se je seznanila s kršitvami Komisije za preprečevanje korupcije, ki je neupravičeno pridobivala podatke o transakcijskih računih fizičnih oseb.**
- 2. Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti Vlado RS poziva naj zagotovi, da vsi ministri dosledno spoštujejo pravico do varstva osebnih podatkov.**
- 3. Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti naproša Komisijo za preprečevanje korupcije pričakuje, da ji posreduje informacijo, koliko je bilo nezakonitih dostopov oz. vpogledov v nezakonito pridobljene podatke, koliko od teh je bilo vpogledov v nezakonito pridobljene podatke politikov in drugih državnih funkcionarjev ter koliko je bilo vpogledov v nezakonito pridobljene podatke ostalih državljanek in državljanov proti katerim Komisija za preprečevanje korupcije niti ni vodila nobenega postopka oziroma le ti niso dali osebne privolitve za obdelavo podatkov.**

III. Predlagamo, da se na sejo Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti povabi:

- ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča,
- Varuha človekovih pravic,
- Informacijskega pooblaščenca,
- Komisijo za preprečevanje korupcije,
- dr. Rajka Pirnata, Inštitut za javno upravo.

Priloge:

- Urška Makovec, Jan Tomše: Boris Štefanec in Goran Klemenčič neupravičeno dostopala do transakcijskih računov (www.siol.net, 23.2.2016);
- Sonja Merljak: Pod očesom KPK vsak, ki je državi dal evro (Delo, 25.2.2016);
- Odziv Informacijskega pooblaščenca na izjavo Komisije za preprečevanje korupcije (www.ip-rs.si, 29.2.2016);
- Sonja Merljak: Napad na uporabnost in transparentnost (Delo, 1.3.2016).

Gradivo:

- Odločbe o prekršku dostopne na povezavi: <http://www.ip-rs.si/novice/informacijski-pooblascenec-je-javno-objavil-prekrskovne-odlocbe-zaradi-posredovanja-transakcijskih-racunov-ujp-kpk-1360/>

Poslanska skupina SDS
Jože Tanko, vodja